

ПІВНІЧНИЙ ЛЬОДОВИТИЙ ОКЕАН

Презентацію створила
учитель-дефектолог
Парасковіївської спеціальної школи № 40
Донецької обласної ради
Артеменко Руслана Дмитрівна

Північний Льодовитий океан – найменший і найпрохолодніший з океанів Землі.

Тихий океан

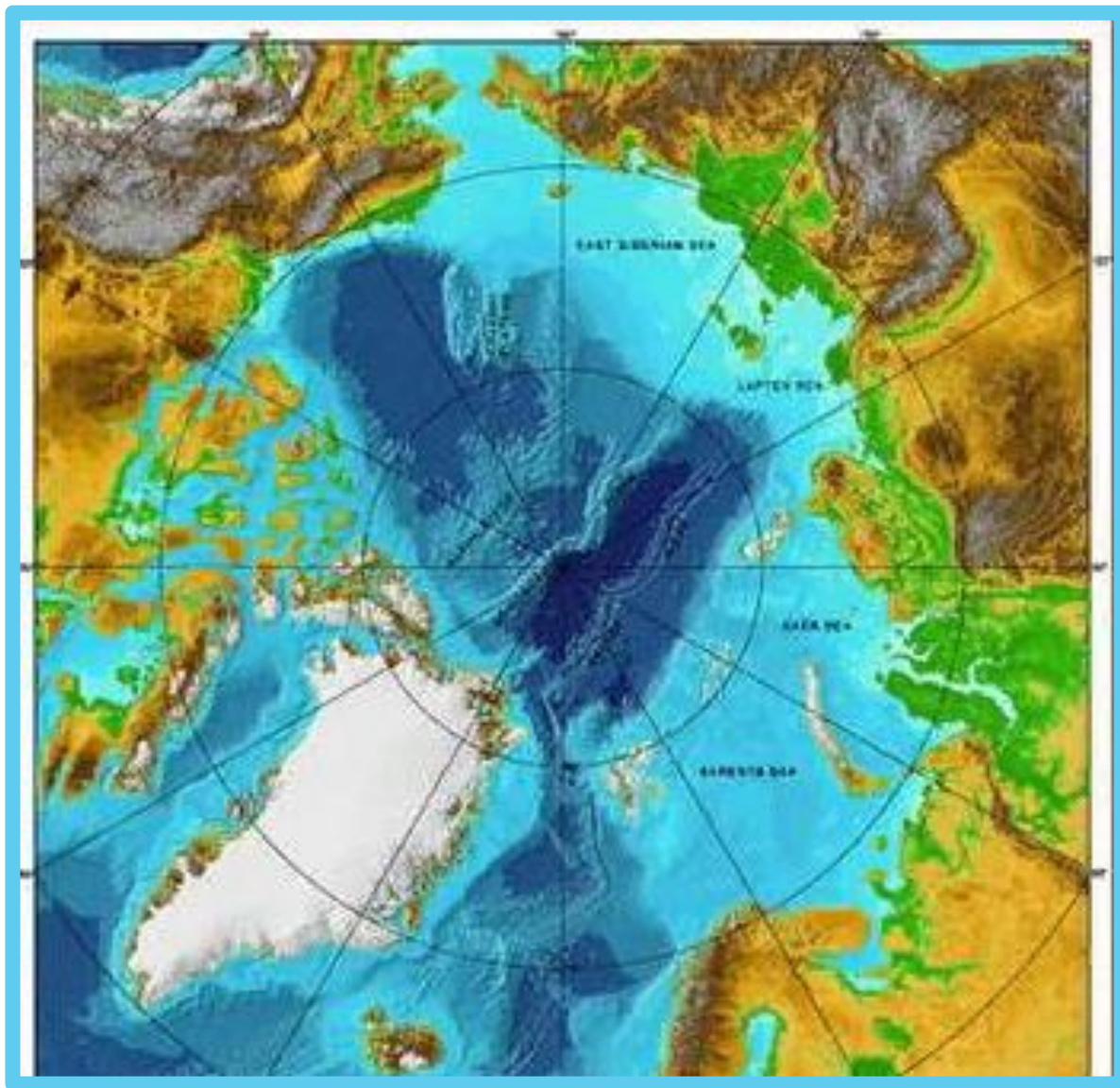
Атлантичний
океан

Індійський
океан

Північний
Льодовитий океан

Розташований він
навколо
Північного полюса
й усіх боків
оточений сушею.

Як ви гадаєте, чому океан назвали саме так?

Океан омиває береги **Євразії** та **Північної Америки**

Північна Америка

Євразія

Берегова лінія материків сильно порізана,
там багато морів.

Знайдіть на карті:

Біля берегів Євразії:

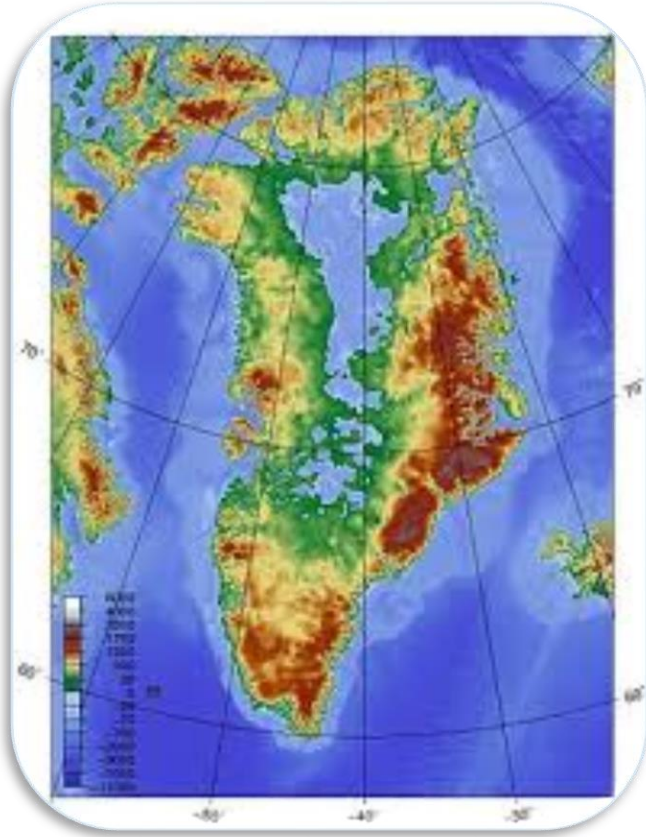
1. Норвезьке море
2. Баренцове море
3. Біле море
4. Карське море
5. Море Лаптевих
6. Східносибірське море
7. Чукотське море

Біля берегів Північної Америки:

8. Море Бофорта
9. Море Баффіна
10. Гренландське море

За кількістю островів Північний Льодовитий океан посідає **друге** місце після Тихого.

Гренландія - **найбільший** у світі острів.

Кліматичні умови Північного Льодовитого океану зумовлені його положенням у північному холодному поясі. Унаслідок сурового клімату води океану майже весь рік мають дуже низьку температуру: **-2°C**.

Більша частина океану впродовж усього року має потужний **крижаний покрив** завтовшки до **5** метрів, який не встигає розтанути за коротке холодне літо.

На окремих ділянках
крижини розходяться
і відкриваються простори води
- **ОПОЛОНКИ**.

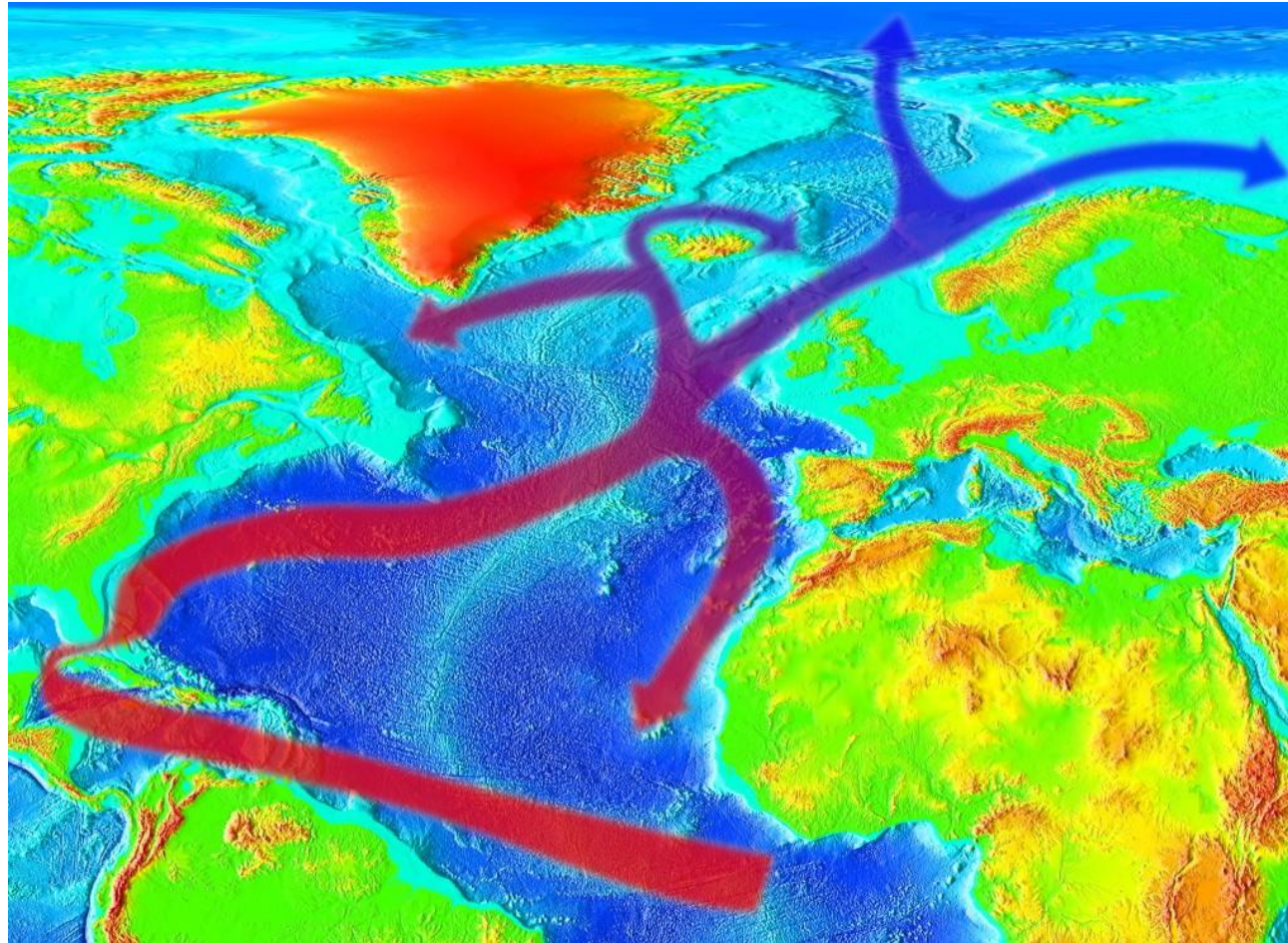
Іноді утворюються **тороси** -
нагромадження уламків льоду
в крижаному покриві.

В океані постійно
дрейфують **айсберги**.

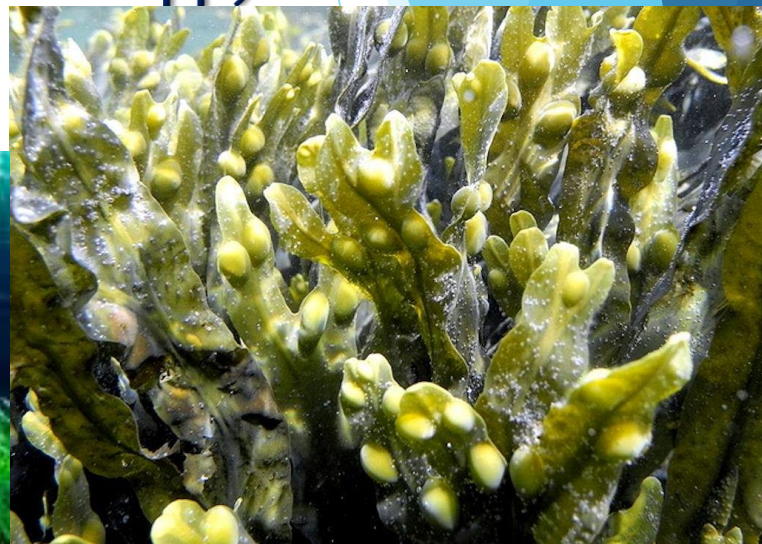
Солоність води Північного льодовитого океану **невисока**.

Основне **тепло** в Північний Льодовитий океан привносить
Північно-Атлантична течія,
завдяки якій Норвезьке море,
частина Баренцового й Гренландського морів
не замерзають узимку.

Через суворі кліматичні умови **рослинний і тваринний світ**
Північного Льодовитого океану **бідний**.

Із рослин поширені водорості,
які здатні жити не тільки в холодній воді,
а й на кризі.

Гренландська полярна акула

У Північному Льодовитому океані живуть такі промислові риби, як оселедець, тріска, морський окунь, палтус, лосось, навага.

Знайдіть, де на
світлинах:

- Палтус (1)
- Лосось (2)
- Тріска (3)
- Навага (4)
- Оселедець (5)
- Морський окунь (6)

Рибою живляться звірі, які живуть у воді та на узбережжях. Це тюлені, нерпи, моржі і білі ведмеді.

На островах і льодинах
мешкає

найбільший хижак

Північної півкулі

– білий ведмідь.

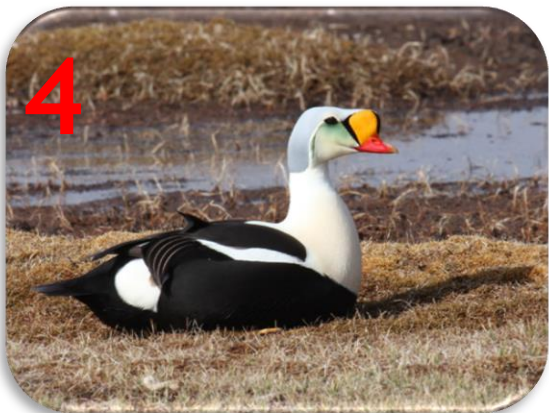
Цікаво дізнатися

Біля узбережжя Північного Льодовитого океану білі ведмеді пристосувалися до незвичайного засобу пересування. На великих дрейфуючих крижинах завтовшки до 3 м вони можуть проплисти сотні, а іноді й тисячі кілометрів.

На крутих скелястих берегах морів Північного Льодовитого океану улітку гніздяться птахи, які утворюють масові гніздування — так звані **пташині базари**, бо пташиний базар своїм шумом і гомоном нагадує ярмарок.

Восени, коли моря замерзають і не можна добувати їжу, птахи відлітають.

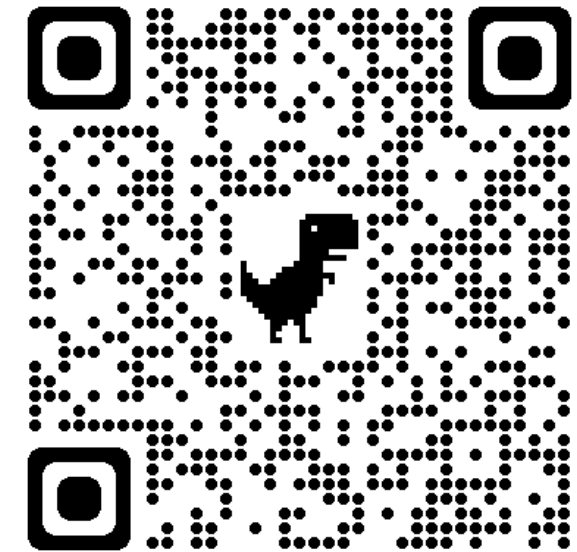
Знайдіть, де на
світлинах:

- Біла чайка (1)
- Срібляста чайка (2)
 - Кайра (3)
 - Гага (4)
 - Чистун (5)
- Біла сова (6)
- Топірець (7)

Інтерактивна вправа

Живий світ Північного Льодовитого океану. (Вправа "Парочки")

<https://learningapps.org/37394608>

Особливе значення в освоєнні районів Крайньої Півночі має Північний морський шлях, який проходить уздовж північного узбережжя Євразії до Берингової протоки. Мореплавство в океані значно утруднене, тому на окремих ділянках морського шляху використовують кораблі-криголами (рис. 40), які звільняють шлях для проходу суден.

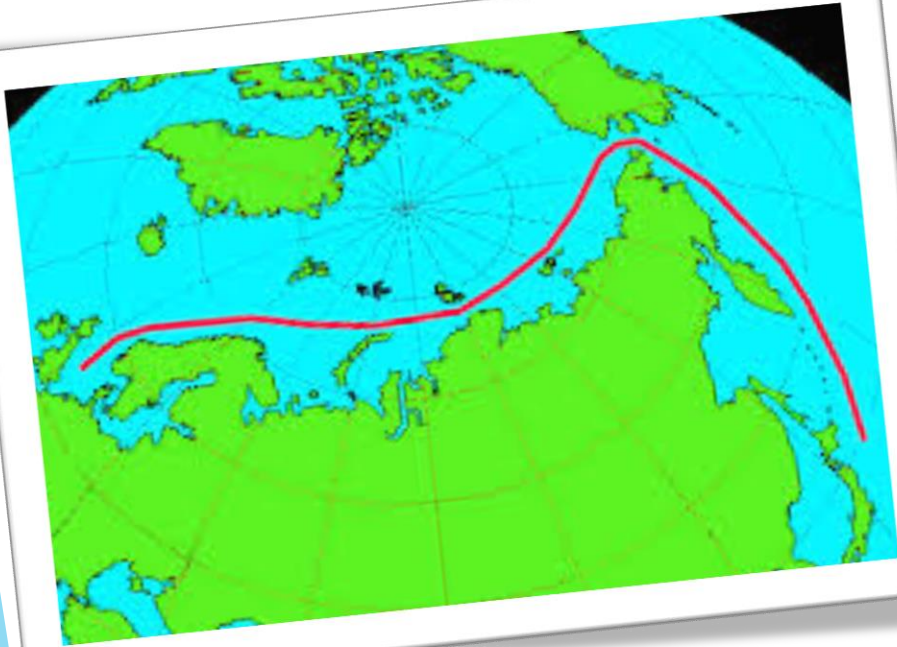

Рис. 40. Арктичний криголам

Океан має важливе господарське значення. Він — головний судноплавний шлях із портів Балтики в Атлантичному океані до Владивостока на Тихоокеанському узбережжі.

Найважливіші *порти* на узбережжі Північного Льодовитого океану: Мурманськ (Росія), Нарвік (Норвегія), Черчілл (Канада).

Порт Нарвік

Екологічні проблеми Північного Льодовитого океану

Забруднення сміттям

Дослідивши зразки льоду з Північного Льодовитого океану, вчені виявили в деяких брилах понад 12 тисяч мікрочастинок пластику на літр криги. Загалом у ній знайшли 17 видів штучних матеріалів

Масовий прихід людей на берега і льоди океану спричинив за собою утворення звалищ. Крім певних місць в селищах, сміття викидають просто на лід. Він покривається снігом, вмерзає і залишається в льодах назавжди.

Забруднення хімікатами

Окремим пунктом в забрудненні океану є різноманітні **хімічні речовини**, що з'явилися тут завдяки господарської діяльності людини. В першу чергу, це **каналізаційні стоки**. Щорічно в океан скидається близько десяти мільйонів кубометрів неочищених вод з різних військових і цивільних баз, селищ, станцій.

Протягом тривалого часу неосвоєні узбережжя, а також численні острови Північного Льодовитого океану використовувалися для поховання різних хімічних відходів. Так, тут можна знайти бочки з відпрацьованим машинним маслом, паливом і іншим небезпечним вмістом.

В акваторії Карського моря затоплені контейнери з радіоактивними відходами, що загрожують всьому живому у радіусі кількох сотень кілометрів.

Господарська діяльність

Бурхлива і посилена діяльність людини з облаштування транспортних шляхів, військових баз, платформ з видобутку корисних копалин в Північному Льодовитому океані призводить до танення льодів і зміни температурного режиму регіону. Оскільки океан має великий вплив на загальний клімат планети, наслідки можуть бути плачевними.

Розкол вікових льодів, шум від судів та інші антропогенні фактори призводять до погіршення умов існування і зниження чисельності класичних місцевих тварин - білих ведмедів, тюленів і т.д.

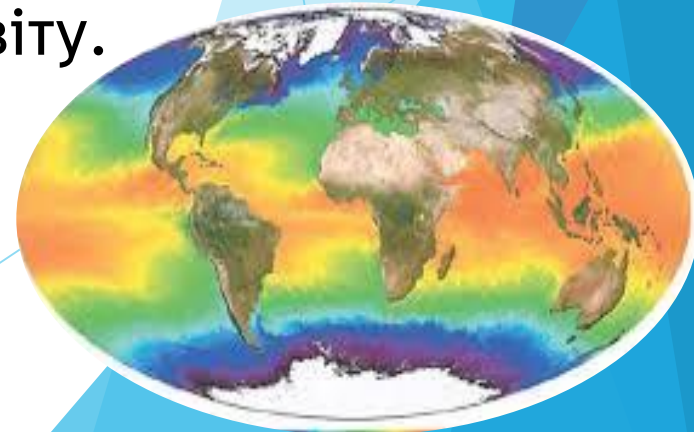
Північний Льодовитий океан відіграє важливу роль у кліматичних процесах планети.

Він впливає на розподіл тепла по земній поверхні, а також на океанічні течії і атмосферні циркуляції:

❖ Рефлексія сонячного випромінювання.

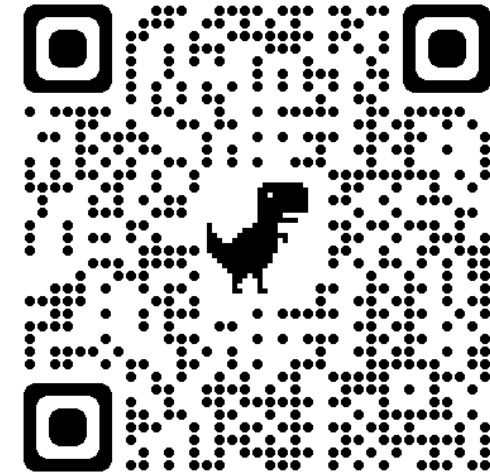
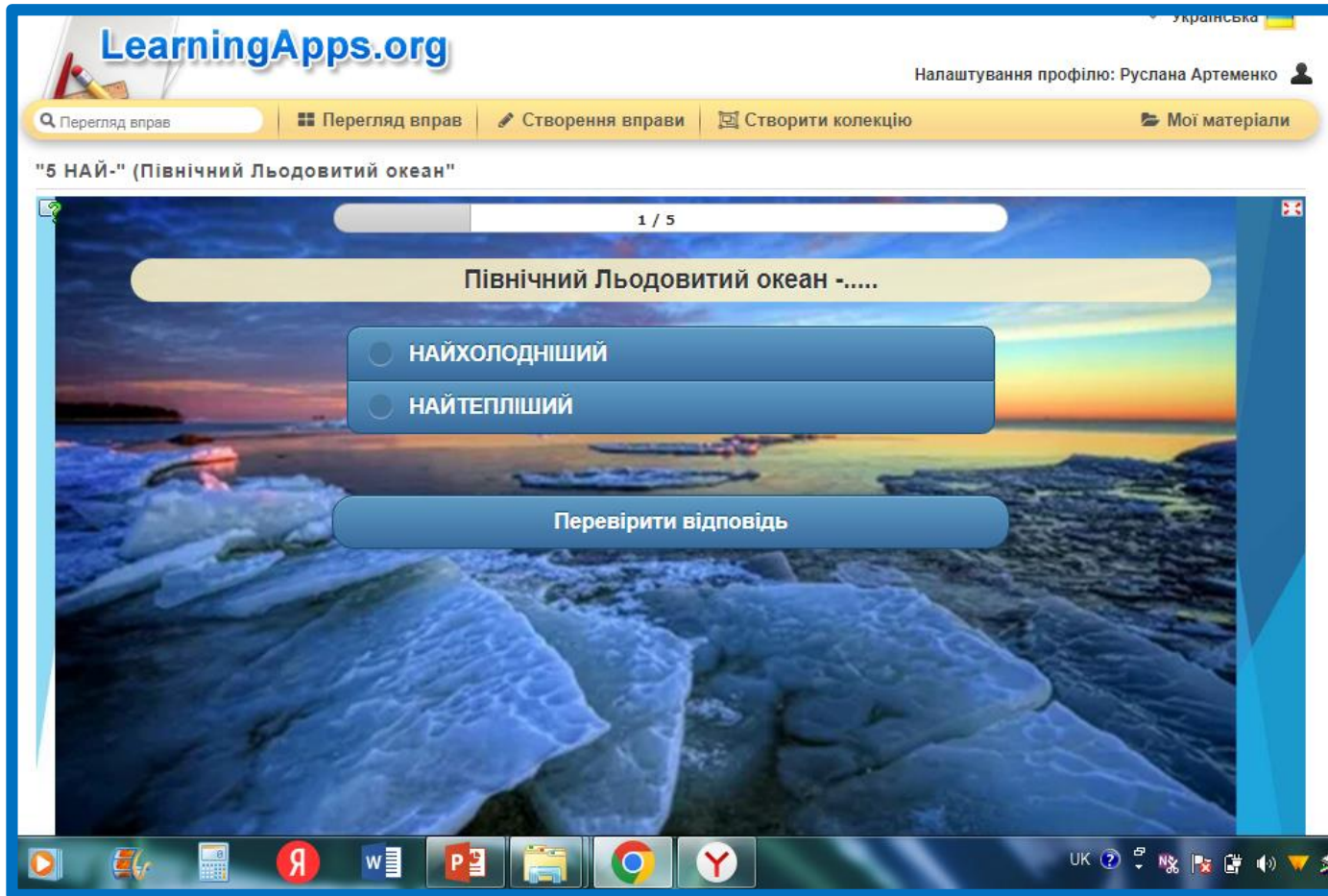
Лід та сніг на поверхні океану відбивають сонячне світло назад у атмосферу, запобігаючи його поглинанню землею поверхнею. Це допомагає зберегти прохолодний клімат в північній частині планети.

❖ Північний Льодовитий океан впливає на океанічні течії, які в свою чергу впливають на клімат різних регіонів планети. Тепла вода з екваторіальних регіонів переноситься на північ та південь через океанічні течії, моделюючи кліматичні умови в різних частинах світу.

Інтерактивна вправа

"5 НАЙ-" (Північний Льодовитий океан)

<https://learningapps.org/37416001>